

Kadernota 2017

Algemeen Bestuur 23 maart 2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Kaders gemeentelijke bijdrage	4
2.1 Reguliere gemeentelijke bijdrage	4
2.2 Bijdrage voor de tijdelijke werkorgansiatie Jeugdhulp	4
2.3 Bijdrage voor frictie- en transitiekosten	5
3. Zuiverheid en transparantie	7
3.1 Doorbelasting kantoorkosten	7
3.2 Rentederving	7
4. Bezuinigingen	8

1. Inleiding

Voor u ligt de Kadernota voor de begroting 2017. Met deze kadernota:

1. Wordt voldaan aan artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen, namelijk dat voor 15 april de kaders voor de begroting 2017 aan de raden van de deelnemende gemeenten wordt gezonden.
2. Stelt u de kaders vast op basis waarvan wij de conceptbegroting 2017 en de meerjarenramingen 2018-2020 opstellen. Behandeling van de begroting 2017 is in uw vergadering van 6 juli 2016.

Holland Rijnland voltooit in 2016 de laatste fase van de transitie die met #kracht15 is ingezet. De werkzaamheden van de organisatie zijn afgestemd op de ambities zoals die zijn vastgelegd in de Inhoudelijke Agenda 2016-2020. De organisatie verhuist naar een kleinere kantoorruimte in hetzelfde pand dat is ingericht op samenwerking en “het nieuwe werken”.

In 2016 worden ook de bedrijfsvoeringstaken ondergebracht bij Servicepunt 71 waarmee de organisatie klaar is om in 2017 op basis van de nieuwe uitgangspunten van start te gaan. In 2017 wordt tevens het laatste deel van de bezuinigingsopgave van 25% gerealiseerd.

Met de jaarrekening 2013 is vastgesteld dat de rente-inkomsten waarmee tot dan toe een gedeelte van de exploitatie van Holland Rijnland werd gedekt sterk waren verminderd. Dit is echter niet verwerkt in de begrotingen van de jaren daarna. Voor de begroting 2017 dient dit opgelost te worden.

Bij de begroting 2016 is door gemeenten aangegeven dat er behoefte is om de begroting meer SMART¹ te maken. Dit mede conform de uitkomsten van onderzoeken naar “Grip op verbonden partijen” door diverse Rekenkamers. Voor de begroting 2017 is dit voor de uitvoerende taken van Holland Rijnland ook zeker de inzet. Waar het de opgaven uit de Inhoudelijke Agenda 2016-2020 betreft is dat complexer. Het betreft hier voornamelijk de platform- en lobbyrol van Holland Rijnland, terwijl de (beleids)inhoud uit de gemeenten zelf komt en de resultaten nog niet benoemd zijn. Uiteraard proberen wij waar mogelijk ook op deze terreinen de nodige scherpere aan te brengen.

Met deze nota stelt u kaders voor:

1. De gemeentelijke bijdragen voor:
 - a. Reguliere taken
 - b. Tijdelijke Werkorganisatie Jeugdhulp
 - c. Fictie- en transitiekosten
2. Zuiverheid en transparantie:
 - a. Doorbelasting van kosten aan het Regionaal Bureau Leerplicht
 - b. Doorbelasten van kosten aan de (tijdelijke) Werkorganisatie Opdrachtgeverschap Jeugdhulp
 - c. Rentederving
3. Bezuinigingen

¹ Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden

2. Kaders gemeentelijke bijdrage

2.1 Reguliere gemeentelijke bijdrage

Afgesproken is een taakstellende bezuiniging op de reguliere gemeentelijke bijdrage van minimaal 25% ten opzichte van de bijdrage 2013. Daarbij wordt gerekend met de financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen van gemeenten in de regio Hollands-Midden (du Chatinier norm).

De geïndexeerde reguliere bijdrage met de bezuinigingsdoelstelling is dan als volgt:

Tabel 1: Berekening geïndexeerde bijdrage 2017 ten opzichte van 2013 in relatie tot het bezuinigingsdoel

	Toename (%)	Toename (€)	Ontwikkeling totaalbedrag t/m 2017 (cumulatief in €)
Bijdrage gemeenten in 2013			€ 6.646.660
Loon- en prijscompensatie 2014	1,40%	€ 93.040	€ 6.739.700
BTW	0,75%	€ 50.000	€ 6.790.400
Toename Inwonertal 2014	0,43%	€ 28.460	€ 6.821.800
Loon- en prijscompensatie 2015	1,41%	€ 93.718	€ 6.915.600
Toename Inwonertal 2015	0,01%	€ 642	€ 6.916.300
Woningverdeling Rijnstreek	0,74%	€ 49.310	€ 6.967.600
Loon- en prijscompensatie 2016	0,59%	€ 40.248	€ 7.007.849
Loon- en prijscompensatie 2017	0,75%	€ 52.559	€ 7.060.408
Totaal	-	€ 407.998	€ 7.060.408
Bijdrage volgens berekening 2013 inclusief loon- en prijscompensatie t/m 2017			€ 7.060.408
Bezuinigingsdoel van 25%			€ -1.765.102
Geïndexeerde bijdrage van gemeenten in 2017			€ 5.295.306

Ten opzichte van de begroting 2016 betekent dit een te realiseren bezuiniging van € 220.000 in 2017.

2.2 Bijdrage voor de Tijdelijke Werkorganisatie Opdrachtgeverschap Jeugdhulp

De Tijdelijke Werkorganisatie Opdrachtgeverschap Jeugdhulp verzorgt voor 13 gemeenten inkoop van de jeugdhulp voor de periode 2015-2017. De bekostiging van de jeugdhulp komt uit de daarvoor door het Rijk aan de gemeenten overgedragen budgetten, nu onderdeel van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. De bekostiging van de TWO is onderdeel van dit budget. In 2015 en 2016 bedroeg het budget voor de TWO 1.300.804 euro (inclusief de voor de gemeenten compensabele BTW).

Het besluit over de toekomst van TWO wordt op dit moment voorbereid en zal geagendeerd worden voor de bijeenkomst van het Algemeen Bestuur van juli 2016. De kosten voor de TWO vanaf 2017, en dus ook de gemeentelijke bijdragen hiervoor volgen uit dat besluit.

Vooralsnog gaan wij uit van hetzelfde kader als in 2016. Dit wordt aangepast wanneer de besluitvorming in juli over de status van de tijdelijke werkorganisatie hiertoe aanleiding geeft

2.3 Bijdrage voor frictie- en transitiekosten

De transformatie #kracht15 bracht een bezuinigingstaakstelling van 25% met zich mee. Deze bezuiniging wordt gerealiseerd door het verminderen van personeel en het uitplaatsen van bedrijfsvoeringstaken. Hierdoor ontstaan voor 2017 nog de volgende frictie- en transitiekosten:

- Salarissen van boventallig personeel minus eventuele detachingsopbrengsten;
- Begeleidings- en (om)scholingskosten en aanpassingen aan de nieuwe manier van werken;
- Afronding huisvestings- en hostingskosten.

Salariskosten boventalligen

Eind 2014 is de afspraak gemaakt dat salariskosten van boventallig personeel minus detachingsopbrengsten in rekening worden gebracht bij de deelnemende gemeenten. De gemeente die een boventallige medewerker een (duurzaam) dienstverband aanbiedt wordt daarvoor beloond. De salariskosten van de betreffende medewerker worden voor twee jaar verrekend met de bijdrage van die gemeente in de totale salariskosten van boventalligen tot de bijdrage nul bedraagt.

Voorbeeld: een gemeente draagt oorspronkelijk 40.000 euro per jaar bij in de salariskosten van boventalligen en neemt een boventallige medewerker in vaste dienst met salariskosten van 60.000 euro. Deze gemeente draagt dan twee jaar niet bij aan de totale salariskosten van boventalligen en bespaart daarmee 80.000 euro op de salariskosten van een medewerker die voor twee jaar 120.000 euro zouden bedragen.

Op dit moment zijn 4 van de 10 medewerkers geplaatst. Van de 6 resterende boventalligen zijn er nu 3 (en binnenkort 4) gedetacheerd. Voor de gedetacheerden blijven de financiële risico's aanwezig omdat de rechten doorschuiven tot na de detachingsperiode.

Tabel 2: Overzicht boventalligen

	Medewerkers	
Aantal werknemers te herplaatsen als gevolg van #kracht15		10
Uit dienst		-4
Waarvan in dienst bij een deelnemende gemeente (Noordwijkerhout en Alphen aan den Rijn)	2	
Nog te plaatsen		6
Detacheringen		
Gedetacheerd		3 (4)
Waarvan bij deelnemende gemeenten (Noordwijkerhout en Katwijk)	2	
Waarvan buiten deelnemende gemeenten	1	
Binnenkort gedetacheerd in Leiden	(1)	

Hoewel er in korte tijd al veel bereikt is, valt er ook nog veel te winnen, Snelle plaatsing van boventallige medewerkers levert voor alle gemeenten profijt op. Vanuit de Secretarissenkring is het

initiatief genomen om de mogelijkheden te inventariseren om extra stimulerende maatregelen te treffen en zo de kosten voor gemeenten tot een minimum te beperken.

De totale salariskosten voor boventalligen over de resterende periode (vanaf 1-10-2015) konden theoretisch oplopen tot ruim 3,8 mln. euro (salariskosten voor 2 jaar, WW, bovenwettelijke WW, nawettelijke WW). Door de plaatsing van 4 medewerkers zijn deze maximale kosten met ruim 1,0 mln. euro teruggebracht naar 2,8 mln. De kosten kunnen wanneer de resterende medewerkers niet worden geplaatst doorlopen tot in het jaar 2023.

Tabel 3: Overzicht kosten boventalligen

	Salarissen boventalligen				
	2015 (vanaf oktober)	2016	2017 (tot oktober)	Vanaf oktober tot uiterlijk 2023	Totaal
Maximale kosten	208.000	868.000	680.400	2.102.200	3.858.600
Huidige prognose	205.300	674.400	453.600	1.481.400	2.814.700
Vershil	2.700	193.600	226.800	620.800	1.043.900

Frictie- en transitiekosten

De reserve frictie- en transitiekosten wordt enerzijds ingezet om de plaatsing van boventalligen te versoepelen en anderzijds om de nieuwe en goedkopere manier van werken mogelijk te maken.

Voor het laatste onderdeel zijn de kosten nu bekend. De verhuizing en nieuwe inrichting zijn binnen het budget (450.000 euro) gerealiseerd. De schatting van de nog benodigde middelen voor de begeleiding en het plaatsen van boventalligen is lastig.

Die wordt bepaald door de voortgang van het plaatsen van medewerkers buiten de organisatie. Het budget zal in de loop van 2016 zijn gebruikt. De behoefte voor 2017 is afhankelijk van het aantal boventallige medewerkers dat op dat moment nog in dienst is en de inspanning die nodig is om een oplossing te vinden. Wij zullen hier bij de begroting van 2017 meer duidelijkheid in scheppen.

3. Zuiverheid en transparantie

Holland Rijnland maakt de begroting en verantwoording zo zuiver en zo transparant mogelijk. Dat betekent onder andere dat wij de kosten zo zuiver mogelijk toerekenen aan de verschillende programma's en bedrijfsonderdelen.

Daarnaast trachten wij in deze nota zoveel mogelijk helderheid te verschaffen over de manier waarop de renteproblematiek in de afgelopen jaren is opgelost en hoe wij daar in de komende jaren mee willen omgaan.

3.1 Doorbelasting kantoorkosten

Tot en met 2016 draagt het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) slechts voor een gedeelte en TWO in het geheel niet bij aan de kantoorkosten van Holland Rijnland. Dit draagt niet bij aan de transparantie van de begroting en doet geen recht aan een eerlijke verdeling van kosten tussen gemeenten op basis van de deelname aan activiteiten van Holland Rijnland. Voor 2017 belasten wij de kantoorkosten naar rato door aan deze twee uitvoeringsorganisaties

Consequenties voor het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)

Voor de kosten van RBL is het doorberekenen van kantoorkosten vanuit de organisatie van Holland Rijnland als geheel budgettair neutraal. De kosten verschuiven binnen de begroting van Holland Rijnland. Voor deelnemende gemeenten zal een lichte verschuiving van kosten plaats vinden van gemeenten die niet participeren naar gemeenten die wel participeren in RBL.

Consequenties voor de Tijdelijke Werkorganisatie Opdrachtgeverschap (TWO) jeugdhulp

Voor de huidige kosten voor de werkorganisatie TWO wordt een gedeelte van 1,0% (en 0,3% incidenteel) van het totale jeugdhulpbudget ingezet. Het toerekenen van kantoorkosten aan de TWO zou een toename betekenen van ca. 0,1% op dit percentage (een bedrag van ca. 100.000 euro). Tegelijkertijd speelt nog de besluitvorming over óf en zo ja in welke vorm TWO wordt voortgezet. Aan de gemeenten is voorgesteld om de werkorganisatie voor een periode van 2 jaar plus, na evaluatie, 2 jaar in stand te houden. De manier waarop deze kosten worden verrekend is afhankelijk van deze besluitvorming.

3.2 Rentederving

Met de jaarrekening van 2013 is vastgesteld dat de rente-inkomsten beduidend lager waren dan geraamd. Dat heeft in de daarop volgende jaren echter niet geleid tot een bijstelling van de begroting. Ondanks dat heeft de rentederving niet geleid tot tekorten op de jaarrekeningen van 2013, 2014 en 2015.

Op dit moment is niet duidelijk of de rentederving in voorgaande jaren gedekt is uit incidentele meevallers of dat er sprake was van structurele ruimte in de begroting. Dat is van belang om te kunnen bepalen in hoeverre er voor 2017 ruimte zou kunnen zijn om de rentederving binnen de begroting op te lossen of dat hiervoor aanvullende maatregelen nodig zijn.

Bij de presentatie van de begroting 2017 kunt u de uitkomst van deze analyse verwachten alsmede een concretisering van het pakket aan maatregelen dat aansluit op deze analyse om deze problematiek op te lossen. In een bijgaande memo lichten wij de rentederving nader toe.

4. Bezuinigingen

Na een bezuiniging van bijna 1 mln. euro in 2016 resteert, om de bezuiniging van minimaal 25% te halen, nog een bedrag 220.000 euro te bezuinigen in 2017. Daarnaast moet een oplossing gevonden worden voor de weggevallen rentebaait van 215.000 euro.

Uit de analyse op vroegere jaren moet blijken of het reëel is dit bedrag aan Holland Rijnland op te leggen als extra te bezuinigen. Vooralsnog gaan wij uit van een bezuiniging van 435.000 euro.

Tabel 4: Bezuinigingstaakstelling 2017

	Bezuinigingstaakstelling 2017
Conform afspraken taakstelling 25% nog te bezuinigen	220.000
weggevallen rentebaait door schatkistbankieren	215.000
totaal tekort te dekken	435.000

De bezuinigingen zullen in ieder geval worden ingevuld door het hosten van de bedrijfsvoeringstaken bij SP 71. De verwachting is dat SP 71 de bedrijfsvoeringstaken goedkoper kan doen en omdat zij de uitvoering daarvan op veel vlakken geautomatiseerd heeft en door het delen van systemen en overhead met meerdere partijen kosten bespaard kunnen worden.

Voor de resterende bezuiniging is een aantal zoekrichtingen geformuleerd die mede afhankelijk van de analyse op de resultaten van de voorgaande jaren bij de begroting van 2017 verder wordt ingevuld. De zoekrichtingen zijn:

- Uitzoeken of alle mogelijkheden die door het DB zijn in een zogenaamde “scrum “ waren bedacht uitgevoerd zijn
- Terugbrengen formatie met 3 fte door de volgende maatregelen:
 - o Vacatures niet invullen
 - o Verbetering werkprocessen (verder implementeren van LEAN)
 - o Wijzigen organisatiemodel (aansturing directie / MT)
 - o Terugbrengen vergadertijd interne organisatie
 - o Minder vergaderen DB, of andere gremia
- Aanstelling van de regio-secretaris voor 30 uur in plaats van 36 uur
- Vacatures op een lager niveau invullen
- Geen nieuw co-financieringsfonds in te stellen
- Doorbelasting kantoorkosten TWO, zoals voorgesteld in paragraaf 3.1 na besluitvorming over de toekomst van de TWO te dekken uit het uitvoeringsbudget van TWO
- Geld genereren door gebruik te maken van onze kennis en expertise en deze in te zetten voor gesubsidieerde projecten